

Egressy Zoltán

Százezer eperfa

(részlet)

Latin Orsolya hűtője majdnem teljesen üresen állt, két személyre vásárolt be délelőtt, arra se nagyon, nem vitte túlzásba, szerény mennyiségű péksütemény volt otthon a hosszú, egészséges életet biztosító sajton és némi alapzöldségen kívül, pár szelet sonka még, valamint régóta fel nem használt fűszerek, egyéb semmi, nem számított nagyobb vendégseregre, kisebbre se, mindössze egy reményei szerint békés, barátkozó, édesanyjával kettesben eltöltendő hidegtálás rokfortvacsorára.

Ennyi volt az estére szóló, a teázóban törtétek miatt egyszerűségében is meglehetősen optimista terv. Nem sejtette, hogy máshogy alakul a program, de Latinné, tőle cseppet sem szokatlan módon, a lányával történt mindennemű egyeztetés nélkül másképp döntött, ő pedig rutintalan házigazdaként, egyszersmind szófogadó kislányként meglepetésében elfelejtett tiltakozni, tudomásul vette az új fejleményt, melynek értelmében nem sokkal később vendégeket fogadhatott.

Azonnal megbánta, amint a kurta telefonbeszélgetést követően tudatosodott benne, mi történik a nagyon közeli jövőben, hirtelen kétségbeesésében majdnem vissza is hívta édesanyját, aztán a kíváncsisága mégiscsak győzedelmeskedett a józan esze felett, a vérében van neki is, jóleső kis izgalom az ismeretlen miatt, pedig alapvetően tényleg nem szereti, amikor idegenek vannak nála, főként ennyire váratlanul érkező, ennyi ismeretlen ember, ilyenkor viselkednie kell, és ezt egyre nehezebb feladatnak érzi.

Rég elmúlt már a barátnőivel töltött bulis-ivós időszak, olyan annak az elrepült, távoli életszakasznak minden egyes perce ma már, mint valami ősi, évszázadokkal korábbi, ködbe veszett, tompa eseménysorozat sok pici mozaikdarabkája, kevés köze van hozzájuk, mintha olvasta vagy filmen látta volna azt az időszakot, nézőként és szereplőként egyaránt részese volt, de ma már csak ostoba, öntudatlan sodródásnak tűnik, pedig ő számított az egyik legaktívabb résztvevőnek, sokszor szervezőnek, értetlenségekkel terhelt korszak, az is marad már, túl sok benne a megfejtetlenség és az elfojtás.

Kínos méltatlanságok, felesleges hülyeségek történtek vele, bárcsak mással estek volna meg, megszámlálhatatlan alkalommal vezettek kiszámíthatatlan, nemegyszer sajnálatos végkifejlethez a vállalhatatlan emlékezetű napok és éjszakák, jobb bele se gondolni, ki mindenki fordult meg nála, volt, hogy ketten, egyszer hárman is, a nevüket sem tudta, verset ugyan nem szavalt szerelmeskedés közben, mint édesanyja hasonló szituációkban, de a lényeg ugyanaz volt. Egymás előéletéről mit sem sejtettek, anya és lánya egymást sajnálják a másik elmulasztott lehetőségei miatt, Latinnénak különösen fáj, hogy Orsolya nem élt bátrabban, amikor fiatalabb volt, honnan tudhatná, hogy feltételezéseinek éppen az ellenkezője igaz.

Ahogy Latinné, úgy Orsolya sem bánt meg mindent, ezt erős túlzás lenne állítani, néha őszinték magukhoz, a festőnő többnyire olyankor, amikor elkészül egy-egy festménnyel, könnyű felszabadultság keríti hatalmába, főként, ha még elégedett is, a legutóbbi ilyen alkalomkor az fogalmazódott meg benne, hogy talán mégis minden úgy volt jó, ahogy történt, az adott képhez szükség volt az összes átélt élményre, a rosszakra is, más kérdés, művészként vagy nőként veszi komolyabban magát, nem kell eldöntenie feltétlenül, csak becsülje meg a múltját, abból építkezik, egyszer még rájöhet, hogy nemcsak művészként, nőként is.

A Frodó által felvetett, a Szigeten még megmosolygott, de a jelek szerint végül csak megszerveződő szélelállásparti háttére alkohol- és szendvicsszempontról nem volt tehát biztosított, és a közeledő érkezők se vásároltak semmit, eszükbe sem jutott, pedig betérhettek volna valahová egy-két üveg borért legalább, de valahogy túl gyorsan történt minden, az özvegy az ötletfelvetés és a telefonos bejelentés után azonnali indulást vezényelt, a csapat élére állt, és határozott léptekkel, nagy sebességgel kivezette a társaságot a Margitszigetről.

Címet és nevet nem mondott, nem is kérdezte senki, engedelmesen követték a nagyasszonyt, annyit tudtak csak, hogy a lányához mennek, aki már nagyon várja őket, ebben volt némi csúsztatás. Se halottakat, se sérülteket nem vettek észre maguk körül, érdekes, mert bajban lévő emberek szép számmal akadtak a közelükben, ők azonban mindössze széttépett fákat, összecincált bokrokat és óriási pocsolyákat észleltek, a hídon aztán, a pesti oldal felé tartva már látták és hallották a szirénázó mentőrendőr- és tűzoltókocsikat.

Viszolyogtak, de belül örültek kicsit, nem velük történt baj, velük nem történt baj. Lassan ébredezett a kíváncsiság bennük, mi történhetett az elmúlt órákban a megtámadott várossal, szívesen szemügyre vették volna a kidőlt fákat, felborult autókat, buszokat, teherautókat, ez a katasztrófaturizmus szörnyű pszichológiája, egyfajta nagyképű, magabiztos boldogságféleség, jóleső elégtétel. A külvilágban továbbra is furcsa, embertelen üresség uralkodott, légüres tér, a levegő épp csak annyira mozgott, amennyire a gyaloglás során, általuk keltett menetszél mozgatta.

Latinné nem lassított, nem álltak meg nézelődni, egyedül Misiben vetődött fel, hogy valami nincs rendjén ezzel a sebes vonulással, orvosként segítenie kellett volna valahol, valahogy, valakiken, a nyilvánvalóan tragikus órák tanújaként nem tartotta helyesnek, hogy kötelességteljesítés helyett egy ismeretlen újlipótvárosi lakás felé haladt, lelkiismeretlen, ráadásul értelmetlen dolog, a Szigeten ilyesmi még nem jutott eszébe, ott lefoglalta apja válságos állapota és az új helyzet, most viszont igen, csak azt nem tudta, pontosan mit kellene tennie; azzal nyugtatgatta magát, majd csak hívják telefonon, ha szükség lesz rá, elérhető, működik a mobilja, ez kiderült a feleségével folytatott beszélgetéskor.

Juli fogta a jobb kezét, lényegesen erősebben szorította, mint amennyire jólesett a fiúnak, lefelé nézett a lány, kivételesen nem a szembejövőkre figyelt, hanem maga elé, a járdára, a tócsákat próbálta kerülgetni, és a véletlenfaktoron gondolkodott, éppen az új szerelem nyélbe ütődésének napja ennyire szokatlan, valamiféle vizsga lehet, kiderülhet, ki miként vi-

seli a váratlanságokat, egyelőre alapvetően elégedett volt az edzetlen Mihállyal.

Az ital és az étel mellett ezúttal a kivételesen elképesztő világosság is hiányzott Orsolya lakásából, bár ez nem háziasszonyi mulasztás, egyszerűen a napszaktól következett, a viharvert vendégek persze egyébként se a műterem műteremjellegét jöttek ellenőrizni. A festőnő nem is emiatt kezdte egyre rosszabbul érezni magát várakozás közben: az egész, anyja által teremtett helyzetet nem értette, nemsokára megérkeznek, azt se tudja, kik, Latinné részletekkel nem szolgált, nincs mivel megkínálni őket, ami kellemetlen, bár kit érdekel tulajdonképpen, máskor majd megkérdezi az anyja, nincs-e kifogása a vendégsereg ellen, nem fogja persze, ő már nem változik meg, hiábavaló ebben reménykedni, valószínűleg még a rokfort is kimehetett a fejéből, amikor kitalálta a nagy találkozás projektjét, gyerekes izgalom dolgozhatott benne, arra készült, végre megmutatja a lányának régi szerelmét, nem mintha jelenlegi állapotában különösebben büszkélkedni lehetne a férfival.

A telefonbeszélgetés során képtelenség lett volna felfednie Aszfalt Harlequin kilétét, ha akarta, se tudta volna megtenni, az érintett a többiekkel együtt végighallgatta az egész diskurzust, egyébként meg mit mondhatott volna, lányom, itt a régi nagy szerelmem, odaviszem, mindenféle pikantériát nélkülöző indifferens közlés lett volna, nem sejtette a férfiről, hogy a lányához hasonló jellegű érzelmi szálak fűzik. Másfelől régen érzett, most újra feltámadó huncutság dolgozott benne, azt gondolta, fantasztikus lesz, ha valamelyik alkalmas pillanatban odasúgja majd Orsolyának, nézze meg jól a fáradt tekintetű, szelíd embert, valaha szeretete őt, fontos hónapokat pazarolt rá az életéből, bár ez igazságtalan fogalmazás lenne, nem volt értelmetlen minden, miközben sok hozadéka nem lett, elnézve az arcot, hihetetlen ma már, milyen szenzációsan jóképű volt egykor, nem annyira régen egyébként.

Eltörtásodott férjére gondolt, aztán megint Harlequinre, messziről nézve nem annyira szívet tépő a történetük, legalábbis ami az ő szívet illeti, beforrtak már a sebek. Amikor felfigyelt a tanáriban a nála valamivel fiatalabb kollégára, azt gondolta róla, zseniális agya van, olyan, mint a tenger, még jól is néz ki, plusz irodalommal foglalkozik, szereti a zenét, mi kell még, valami kellett volna, hiányzott egyfajta lebegés, nem szeretett bele rendesen, talán mégsem volt zseniális az agya, talán csak átlagos volt az az arc, Viktória sok mindent másképp látott szerelmes állapotainak kezdeti stádiumaiban. Valami titok hiányzott, többlet, amelynek hiányában gyorsan testvéri szeretetté tudott halkulni benne a szerelem, lecsendesítette lelkesedő lelkét, nemegyszer történt vele ilyesmi, és ő mindig magára haragudott ilyenkor, viszont nem tudott tenni ellene, záporrá szelídült a zivatar, pedig az orkán lehetősége is benne volt, eső ez is, az is, az intenzitás más, az egyik pusztít, a másik csak simogat.

A tanár szívében más kaliberű élményanyaggal lépdelt a Szent István körúton, Viktória élete meghatározó nője volt, fontosabb, mint hajdani felesége, akitől a fia született, fontosabb a festőnőnél is, akihez most együtt igyekeztek, erről még mindig nem volt tudomása, nem rakta össze a kirakós darabkáit, nem vette észre a jeleket, pedig voltak, a szemek például, a

hasonló arc, kettőből az egyik, legalább gyanúsintén, de nem, ő egyelőre még csak furcsállta, hogy éppen a Tátra utcánál fordultak le a körútról, a következő sarkon már gyanút fogott, a szíve viszont csak akkor kezdett el hevesen dobogni, amikor megálltak a jól ismert kapualj előtt.

– Nem szeretek berúgni, olyankor elkezdek gáláns lenni – mondta a le-
vélgyűjtő, mielőtt Latinné megnyomta volna a kapucsengőt.

– Nem lesz módja rá – válaszolta az asszony –, a lányom nemigen iszik.
Maximum Bacardit néha, azt szereti.

Latinné csöngetett, Harlequin a bacardis információ elhangzásának pillanatában megfordult, menekülő mozdulatot tett, el is indult a sarok felé, két tétova lépés után a fia fogta meg a vállát, azt hitte, megint megsédült az apja, az arcából kétségtelenül kifutott a vér, de szédülésről szó sem volt, a kapu kinyílt, Orsolya szó nélkül nyitotta ki fentről.

Misi finoman bekormányozta Harlequint a lépcsőházba, aki már nem tiltakozott, hosszadalmas magyarázkodáshoz nem volt kedve, egyébként is nevetséges lett volna a helyzetismertetés, a kocka elvettetett, megvonta a vállát, és ment a többiekkel, sőt, ha lúd, legyen kövér, még élre is állt. Tudta, hogy lift nincs a házban, egyenesen a lépcsősort célozta meg, és bár Latinné nem mondta, hanyadik emeletre mennek, végig elől haladva ő ért fel elsőként a legfelső szintre.

Orsolya csillagmintákkal díszített, ujjatlan fekete pólóban állt az ajtóban, szép volt, mint mindig, összeszedte már magát, de meg se próbált udvariaskodva mosolyogni, nem csinált úgy, mint aki örül, anyja bántóan éles hangját az első emelet óta folyamatosan hallotta, az asszony nívótlan biztatásokkal próbálta nógatni a többieket, a klassz, a jópofa és a csodálatos szavak biztosan elhangzottak, mindhárom az előttük álló percekre, órákra vonatkozott, nagy buliban reménykedhetett, rajta kívül más nem szólalt meg, csak a lihegések, a fújtatások hangosodtak, ahogy közeledett a társaság. Orsolya tisztán hallott egy fantasztikusan tehetséges festőné szókapcsolatot, de még mielőtt elszomorodott volna, új sokk érte, elkerekedő szeme a felérő Aszfalt Harlequint azonosította elsőként, a férfi nem szólt semmit, lehunyta a szemét, mintha azt kérné, maradjon minden titok, később majd elmagyarázza a helyzetet, kezét csókolt, és belépett a lakásba.

– Én úgy szeretem ezeket az öreg gyűrűimet – mondta a következőként felbukkanó Latinné, feltehetően Frodónak címezve a mondatot, vagy talán Misinek és Julinak, nem derült ki később sem, ahogy az sem, miről jutott eszébe, kit érdekeltek a gyűrűk, talán zavarban volt, ez érvényes magyarázat lehet, el akarhatta terelni a szót a festőségről, mert nem reagált senki, igaz, a gyűrűs információ sem váltott ki érdeklődést, valószínűleg azért, mert időközben meglátták Orsolyát.

Gyors, szinte pánikszerű bemutatkozást követően – amelyet Frodó valamiért elmulasztott, Misinek pedig nem értette jól a vezetéknevét a ház igazgatója – mindenki benyomult a lakás belső részébe. Csöpögő kabátjaikat felakasztották az előszobai fogasokra, levették a cipőiket is, bár Orsolya erőtlen hangon kérte őket ennek mellőzésére. Ahogy beértek, körbejárták a tekintetüket a berendezésen, Harlequin és Latinné kivételével a többiek nem láttak még műtermet, ők is csak ezt az egyet.

Orsolya nem tudta eldönteni, idegent vezessen, ásványvízzel kínálja őket, sápítozzon a vizes ruhák miatt, vagy egyszerűen csak hagyja csordogálni az eseményeket a maguk medrében, végül utóbbi mellett döntött, a legnagyobb zavart természetesen Harlequin okozta számára, Latinné máris a megfelelő pillanatra várt, minél előbb be akarta avatni a lányát, ugyanarra készültek mindketten, az egyik nő passzív, a másik aktív módon, és Harlequin ezzel tisztában volt, ahogy azzal is, hogy végzetes hibát követett el, időben le kellett volna lépnie, megvolt a lehetősége rá, több is, az utolsótól a fia fosztotta meg a kapualjban, vagy még inkább az ő konfliktuskerülő gyávasága.

Eltelt egy perc anélkül, hogy érdemi információ hangzott volna el a viharról vagy a szélcsendről, folyt a szó a semmiről, Orsolya felajánlotta a hajszárítóját, egyedül Juli élt a lehetőséggel. Latinné szorgalmazta a tévé bekapcsolását, majd, minthogy senki nem mozdult, maga vette kézbe a távirányítót, kapcsolgatni kezdett, hírekre vadászott. Misi és Harlequin engedelmesen figyelte a képernyőt. A levélgyűjtőt nem érdekelte a tévé, egykedvűen sétálgatott a vászon előtt, nézegette a magányos, félbehagyott almafát.

Orsolya idegességében a szájába harapott, bosszantotta a mulasztás, letakarhatta volna a képet, félt, hogy pillanatokon belül ostoba kérdéseket kap a vendégtől, aki azonban nem akart informálódni, unottan arébb ment, az ablakhoz lépett. Orsolya nyelt egy nagyobbbat, ez sem tett neki, ezek szerint a készülő mű nem érinti meg ennek az idiotának a lelkét, mégis meg kellett volna semmisítenie, mit ér egy érzelmeket kiváltani képtelen alkotás?

72

Frodó hunyorogva nézte az utcát, majd megfordult, végignézett nedves ruháin, tehetetlenül széttárta a kezét, aztán meglátott valamit, felderült az arca. A festőeszközökhöz sétált, kézbe vett egy nagyobb szőrecsetet.

Orsolya odalépett, kivette a kezéből.

– Bocsánat – mondták mindketten.

– Semmi gond – szólaltak meg ismét egyszerre, Frodó nevetett, Orsolya nem.

– Gyerekkoromban volt egy mókusom – mondta a férfi –, Misinek hívtuk. Ez nem az? Nem mókus?

– Nem.

Orsolya letette az ecsetet, indult a tévé felé.

– Az imént elmulasztottam bemutatkozni – állította meg Frodó. – Waldbrand Rezső vagyok. Levélgyűjtő.

– Latin Orsolya.

– Latin? – nevetett fel Frodó.

– Hogyhogy levélgyűjtő?

A televízióban közben sikerült hírműsorra bukkanni, halálesetekről még nem informálták a lakosságot, viharkárokról esett szó, de a szél elállásáról nem, a következő órákban kezdtek csak ömleni a rossz hírek, és másnapra vált érzékelhetővé, mekkora a tragédia, akkor, este ez még nem volt nyilvánvaló.